

Αναγκαία μια στρατηγική διακράτησης «ταλέντου» για να πάμε από το brain-drain στο brain-gain!

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

- Η Αθήνα, τα τελευταία χρόνια, έχει αυξήσει την ελκυστικότητα της ως τουριστικός προορισμός και ως προορισμός εγκατάστασης. Αυτό είναι αποτέλεσμα γεωπολιτικών, κυρίως, εξελίξεων, στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής, καθώς και της σημαντικής μείωσης που έχει επέλθει στο κόστος διαβίωσης λόγω της πολυετούς κρίσης. Οι ίδιοι αυτοί παράγοντες έχουν επηρεάσει θετικά τις τουριστικές προοπτικές της Ελλάδας και έχουν οδηγήσει σε διπλασιασμό του εισερχόμενου τουρισμού στη χώρα. Η κατάταξη λοιπόν της Αθήνας στην πρώτη θέση –σε σχετική [έρευνα του INSEAD και της ADECCO](#) - μεταξύ 90 πόλεων στο κόσμο όσον αφορά στη διάθεση ταλαντούχων ατόμων να την επιλέξουν ως πόλη εγκατάστασης πρέπει να μας κινητοποιήσει για να πετύχουμε στην πράξη αυτό το αποτέλεσμα: να μετατρέψουμε δηλαδή την Αθήνα σε μια πόλη-hub, έναν κόμβο έρευνας και τεχνολογίας, για τους νέους όλου του κόσμου που διαθέτουν υψηλές δεξιότητες και θα έρθουν στην Ελλάδα για να δημιουργήσουν. Η κατάταξη αυτή γίνεται με βάση μια σειρά παράγοντες που αναφέρονται στις συνθήκες διαμόρφωσης, προσέλκυσης, ανάπτυξης, συγκράτησης και διεθνικότητας (ενσωμάτωσης στο διεθνές περιβάλλον) του ταλαντούχου ατόμου. Αυτό που ωθεί την Αθήνα στην 1η θέση όσον αφορά στη συγκράτηση είναι, σύμφωνα με τη μελέτη, το σχετικά χαμηλό κόστος διαβίωσης, η προσωπική ασφάλεια και η πυκνότητα γιατρών (καλές συνθήκες ιατρικής φροντίδας). **Είναι σημαντικό ότι η τάση αυτή καταγράφεται παρά την πλήρη απουσία μιας συγκροτημένης στρατηγικής κινήτρων «διακράτησης ταλέντου» στη χώρα, αντίστοιχης με αυτές που εφαρμόζουν πολλές άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Πορτογαλία και η Κύπρος.** Η Αθήνα, επίσης, έχει υψηλές επιδόσεις όσον αφορά στην ποιότητα ζωής και περιβάλλοντος, τη διάδοση του ίντερνετ στον πληθυσμό και την παρουσία υψηλού αριθμού φοιτητών στην πόλη, που δημιουργούν έναν δυναμικό τρόπο διαβίωσης. Από την άλλη μεριά, η Αθήνα υστερεί σε δαπάνες Έρευνας και Ανάπτυξης, την παρουσία μεγάλων διεθνών επιχειρήσεων, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, την παρουσία σημαντικών διεθνών πανεπιστημίων και την δυσκολία συνεργασίας των ντόπιων πανεπιστημίων και ερευνητικών ιδρυμάτων με τις επιχειρήσεις, διεθνών οργανισμών, κ.ά. Η κατάσταση αυτή μπορεί να εξηγήσει την παρατηρούμενη έξοδο από τη χώρα νέων ανθρώπων με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης και υψηλά επαγγελματικά προσόντα (brain drain) λόγω της συγκυρίας της υψηλής ανεργίας και της αναιμικής ανάπτυξης. Αλλά εξηγεί, επίσης, και την αμφιθυμία όσων φεύγουν, και την εκφραζόμενη επιθυμία για παλινόστηση σε κάποιο χρονικό σημείο στο μέλλον. Βεβαίως, τίποτα δεν θα γίνει από μόνο του, και μόνο από τη φορά των πραγμάτων. Απαιτείται εμπλοκή όλων μας, και της δημόσιας διοίκησης, και της τοπικής αυτοδιοίκησης, και της εκπαιδευτικής κοινότητας, και, τέλος, και του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας ώστε, κάτω από την καθοδήγηση της κυβέρνησης, να επιταχυνθεί η όλη διαδικασία. Βεβαίως, η προσφάτως ψηφισθείσα από τη Βουλή ρύθμιση για την επιβολή «ψηφιακού» τέλους 6% για ηλεκτρονικές συσκευές εγγραφής ήχου και εικόνας και για ηλεκτρονικούς αποθηκευτικούς δίσκους άνω των 4GB, πέραν της ήδη εφαρμοζόμενης επιβάρυνσης 2% επί της αξίας σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, smartphones και tablets, καθώς και η στάση της επίσημης Πολιτείας απέναντι στην πιθανότητα εγκατάστασης στην Ελλάδα Κέντρου Πρωτονοικής Θεραπείας για καρκινοπαθείς, με βάση τεχνολογία του CERN στους επιταχυντές, είναι απογοητευτικές και αντιστρατεύονται την προοπτική του μετασχηματισμού της χώρας σε τεχνολογικό κόμβο.
- Μικρή υποχώρηση σημείωσε η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών τον Μάρτιο του 2018 (-0,8%), ως αποτέλεσμα κυρίως της επίδρασης βάσης, καθώς τον Μάρτιο του 2017 είχε αυξηθεί κατά +8,2%, ακολουθώντας παράλληλα την κάμψη των επιχειρηματικών προσδοκιών στη βιομηχανία. Οστόσο, από τις αρχές του 2017 έχει ενισχυθεί σημαντικά, ενώ το 1ο τρίμηνο του 2018 εμφανίζει άνοδο +1,6%, επιπλέον αύξησης +5,1% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017. Παράλληλα, οι προβλέψεις για τις επενδύσεις το 2018 είναι θετικές στους περισσότερους κλάδους, αν και οι δυσμενείς εκτιμήσεις στον κλάδο των διυλιστηρίων, διαμορφώνουν πτωτική τάση στο σύνολο των επενδυτικών δαπανών στη μεταποίηση (-2,4% το 2018). Από την άλλη πλευρά, ο ρυθμός μείωσης της ανεργίας παρουσιάζει κόπωση (20,8% τον Φεβ. 2018, από 22,6% τον Φεβ. 2017 και 20,7% τον Ιαν. 2018), όμως η έναρξη της τουριστικής περιόδου αναμένεται να τονώσει την απασχόληση τους επόμενους μήνες. Αποδυνάμωση παρουσίασε, επίσης, η οικοδομική δραστηριότητα τον Φεβ. 2018, παραμένοντας όμως σε θετικό έδαφος το δίμηνο Ιαν – Φεβ 2018 (+5,8%). Τέλος, ο κρατικός προϋπολογισμός εμφάνισε μια ιδιαίτερα καλή πορεία τον Απρίλιο, κυρίως λόγω της σημαντικής αύξησης των εσόδων, τα οποία υπερέβησαν τον στόχο.

Λόντρα, Παρίσι, Νιού Γιόρκ...

	Διακράτηση ταλαντούχων ατόμων				
	Συνολική βαθμολογία*	Προσωπική ασφάλεια	Πυκνότητα γιατρών	Μηνιαίες δαπάνες	Μηνιαίο ενοίκιο
Λονδίνο	59,6	85,5	30,4	75,2	47,1
Παρίσι	63,7	77,2	39,9	70,3	67,2
Νέα Υόρκη	50,7	81,0	34,2	64,1	23,5
Βουδαπέστη	63,8	67,4	40,2	64,2	83,2
Βιέννη	82,0	84,9	76,7	85,7	80,8
Αθήνα	87,4	69,0	99,6	80,8	100,0

* Συγκριτική βαθμολογία μεταξύ 90 πόλεων στην κλίμακα 0 – 100, όπου το 100 αντιστοιχεί στην πόλη με την καλύτερη επίδοση και το 0 στην πόλη με τη χειρότερη επίδοση.

Βαθμολογία στη διακράτηση ταλαντούχων ατόμων
([The Global Talent Competitiveness Index 2018, INSEAD – The Adecco Group – Tata Communications, 2018](#))

Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Με την ευγενική χορηγία:

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +30 211 500 6104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor

E: mmtsopoulos@sev.org.gr
T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Οι πόλεις ως πόλοι έλξης ταλαντούχων ατόμων

Στην ετήσια έκδοση [The Global Talent Competitiveness Index 2018](#), που εκδίδεται σε συνεργασία του INSEAD, THE ADECCO GROUP and TATA COMMUNICATIONS επιχειρείται μια κατάταξη 90 μεγάλων πόλεων στον κόσμο, ως προς την **ανταγωνιστικότητα ταλέντου**, δηλ. τις συγκριτικές δυνατότητες που προσφέρει μια πόλη για τη διαβίωση ανθρώπων με υψηλές ειδικότητες (ταλέντα). Ειδικότερα, γίνεται αναφορά στις προς τούτο προϋποθέσεις που δίνουν ώθηση στη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών προσέλκυσης, ανάπτυξης και διακράτησης ταλαντούχων ατόμων, και που περιλαμβάνουν την κρίσιμη παράμετρο της διεθνικότητας (πόσο καλά ενσωματωμένη είναι μια πόλη και οι κάτοικοί της στη διεθνή κοινότητα). Για την κατάταξη χρησιμοποιείται μια πλειάδα 17 παραμέτρων σε 5 ενότητες (διαμόρφωση [enable], προσέλκυση [attract], ανάπτυξη [grow], συγκράτηση [retain], και διεθνικότητα [be global]), με τη βαθμολογία κάθε ενότητας, και την γενικότερη βαθμολογία της πόλης, να προκύπτει ως απλός αριθμητικός μέσος όρος των επιμέρους παραμέτρων και ενοτήτων αντιστοίχως. Οι βαθμολογίες των διαφόρων παραμέτρων, είναι στην κλίμακα 0 – 100, με άριστα το 100.

Στην κατάταξη αυτή, η Αθήνα εμφανίζεται στη 28^η θέση (και στη 15^η θέση ανάμεσα σε ευρωπαϊκές πόλεις **Δ01**), ενώ έχει και την υψηλότερη βαθμολογία (87,4) ανάμεσα σε όλες τις πόλεις του κόσμου στην ενότητα «συγκράτηση». Οι παράμετροι που ενσωματώνονται στην ενότητα αυτή είναι η προσωπική ασφάλεια (69), η πυκνότητα γιατρών (99,6), οι μηνιαίες δαπάνες διαβίωσης (80,8) και το μηνιαίο ενοίκιο (100). Προφανώς, η Αθήνα είναι μια πόλη με χαμηλό κόστος διαβίωσης, υπερπληθώρα ιατρικού προσωπικού και, με σχετικά ικανοποιητικό δείκτη προσωπικής ασφάλειας. Ενδεικτικά, η Νέα Υόρκη έχει συνολικό δείκτη 50,7 στην ενότητα «συγκράτηση», έναντι 87,4 της Αθήνας, καθώς η προσωπική ασφάλεια αξιολογείται με 81, αλλά η πυκνότητα γιατρών με 34,2, οι μηνιαίες δαπάνες με

64,1 και το μηνιαίο ενοίκιο με 23,5. Το υψηλό κόστος διαβίωσης, δηλαδή, παίζει καθοριστικό ρόλο στη βαθμολογία της Νέας Υόρκης, όπως η υψηλή πυκνότητα γιατρών και το χαμηλό κόστος διαβίωσης ασκούν καθοριστική επίδραση στη βαθμολογία της Αθήνας.

Δ01: Κατάταξη και βαθμολογία στον δείκτη παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας ταλέντου: 36 πρώτες πόλεις ([The Global Talent Competitiveness Index 2018, INSEAD – The Adecco Group – Tata Communications, 2018](#))

Κατάταξη	Πόλη	Χώρα	Συνολική βαθμολογία*
1	Ζυρίχη	Ελβίτια	71,0
2	Στοκχόλμη	Σουηδία	68,2
3	Όσλο	Νορβηγία	68,1
4	Κοπεγχάγη	Δανία	67,1
5	Ελσίνκι	Φινλανδία	66,8
6	Ουάσιγκτον	ΗΠΑ	66,5
7	Δουβλίνο	Ιρλανδία	66,1
8	Σαν Φρανσίσκο	ΗΠΑ	63,4
9	Παρίσι	Γαλλία	63,2
10	Βρυξέλλες	Βέλγιο	62,7
11	Άμστερνταμ	Ολλανδία	61,6
12	Τόκιο	Ιαπωνία	60,2
13	Λος Άντζελες	ΗΠΑ	59,8
14	Λονδίνο	Ην. Βασίλειο	59,6
15	Βιέννη	Αυστρία	59,5
16	Λουξεμβούργο	Λουξεμβούργο	59,4
17	Βοστώνη	ΗΠΑ	58,6
18	Σεούλ	Κορέα	57,8
19	Λισαβόνα	Πορτογαλία	57,0
20	Σύδνεϋ	Αυστραλία	56,9
21	Σικάγο	ΗΠΑ	56,8
22	Μαδρίτη	Ισπανία	56,8
23	Γκέτενμποργκ	Σουηδία	56,3
24	Οτάβα	Καναδάς	55,4
25	Πράγα	Τσεχία	55,2
26	Νέα Υόρκη	ΗΠΑ	55,0
27	Χάγη	Ολλανδία	54,9
28	Αθήνα	Ελλάδα	53,9
29	Βερολίνο	Γερμανία	53,6
30	Βαρκελώνη	Ισπανία	53,5
31	Αϊντχόβεν	Ολλανδία	53,5
32	Μπιλμπάο	Ισπανία	53,0
33	Σιγκαπούρη	Σιγκαπούρη	52,7
34	Ρότερνταμ	Ολλανδία	51,4
35	Μπουένος Άιρες	Αργεντινή	50,9
36	Κάρνιφ	Ην. Βασίλειο	50,0

* Συγκριτική βαθμολογία μεταξύ 90 πόλεων στην κλίμακα 0 – 100, όπου το 100 αντιστοιχεί στην πόλη με την καλύτερη επίδοση και το 0 στην πόλη με τη χειρότερη επίδοση.

Στον πίνακα **Δ02**, παρουσιάζεται η βαθμολογία στις πόλεις που είναι πρώτες σε κάθε επιμέρους ενότητα παραμέτρων, δηλ. το Δουβλίνο στη «διαμόρφωση», η Ουάσιγκτον στην «προσέλκυση» και τη «διεθνικότητα», η Σιγκαπούρη στην «ανάπτυξη», και η Αθήνα στη «διακράτηση». Παρουσιάζεται, επίσης, και η βαθμολογία της Ζυρίχης, που είναι η πρωταθλήτρια πόλη της γενικής κατάταξης, χωρίς όμως να πρωτεύει σε καμιά από τις 5 ενότητες παραμέτρων (παρά το γεγονός ότι είναι πολύ κοντά στην κορυφή στις 3 από τις 5 ενότητες). Παρατηρείται ότι το Δουβλίνο (πρώτη πόλη στη «διαμόρφωση») έχει υψηλή βαθμολογία και στην «προσέλκυση», αλλά μέτριες επιδόσεις στην «ανάπτυξη», «διακράτηση», και «διεθνικότητα». Αυτό πιστοποιεί τη μελλοντική άνοδο του Δουβλίνου, καθώς η παραγωγή ταλαντούχων ατόμων είναι ενδογενής και στη συνάρτηση της οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής. Η Ουάσιγκτον (πρώτη πόλη στην «προσέλκυση» και «διεθνικότητα») παρουσιάζει μέτρια επίδοση στη «διαμόρφωση». Αυτό σημαίνει ότι επωφελείται από ταλαντούχα άτομα που έχουν

διαμορφωθεί σε άλλες γεωγραφικές περιοχές και μεταναστεύουν στην πρωτεύουσα των ΗΠΑ. Η Σιγκαπούρη (πρώτη πόλη στην «ανάπτυξη») έχει μέτριες επιδόσεις στη «διαμόρφωση», στη «διακράτηση» και τη «διεθνικότητα». Αυτό αποτυπώνει την ιστορική φυσιογνωμία της πόλης-κράτους, που δίνει μεγάλη έμφαση στην παιδεία, αλλά η αυταρχική διακυβέρνηση και η έλλειψη ανοχής στη διαφορετικότητα, κάνει τη διαβίωση στην πόλη λιγότερο ελκυστική. Τέλος, η Ζυρίχη (η πρωταθλήτρια πόλη) εμφανίζει υψηλές επιδόσεις σε όλες τις ενότητες παραμέτρων, όντας μια πόλη με μεγαλύτερη εξισορρόπηση των παραγόντων που οδηγούν σε υψηλή ανταγωνιστικότητα ταλέντων.

Μια συγκριτική εξέταση με τις άλλες πόλεις αναδεικνύει ότι η Αθήνα έχει υψηλή βαθμολογία όσον αφορά στα νοικοκυριά με ίντερνετ, την ποιότητα ζωής και περιβάλλοντος, τον αριθμό φοιτητών στα πανεπιστήμια (μάλλον φουσκωμένος ο αριθμός λόγω των «αιώνιων» φοιτητών), την προσωπική ασφάλεια, την πυκνότητα γιατρών, τις μηνιαίες δαπάνες και το

Κατάταξη	28	7	6	33	1
Συνολική Βαθμολογία*	53,9	66,1	66,5	52,7	71,0
Διαμόρφωση	29,6	90,2	43,8	43,3	72,7
Δαπάνη για E&A	15,2	...	52,5	38,6	49,8
Νοικοκυριά με internet	67,3	87,4	70,4	82,7	90,4
Παρουσία επιχειρήσεων Forbes Global 2000	6,3	93,0	8,4	8,7	78,0
Προσέλκυση	66,2	80,3	89,1	63,0	84,5
ΑΕΠ κατά κεφαλή	22,3	49,6	100,0	36,2	57,5
Ποιότητα ζωής	89,6	93,7	69,6	61,4	100,0
Ποιότητα περιβάλλοντος	86,7	97,7	97,7	91,3	95,9
Ανάπτυξη	56,2	55,8	53,9	77,1	68,1
Σημαντικά πανεπιστήμια	40,0	60,0	40,0	80,0	100,0
Αριθμός φοιτητών σε πανεπιστήμια	87,3	54,6	60,6	...	70,3
Χρήση κοινωνικών δικτύων	41,2	52,9	61,2	74,1	34,1
Διακράτηση	87,4	53,5	76,2	42,8	68,6
Προσωπική ασφάλεια	69,0	53,1	84,3	94,9	83,7
Πυκνότητα γιατρών	99,6	19,9	97,7	19,2	54,7
Μηνιαίες δαπάνες	80,8	77,2	68,2	39,5	63,1
Μηνιαίο ενοίκιο	100,0	63,8	54,6	17,4	73,0
Διεθνικότητα	30,1	50,7	69,5	37,5	61,1
Εργατικό δυναμικό με πανεπιστημιακό δίπλωμα	53,0	56,6	59,7	66,5	61,6
Πληθυσμός με πανεπιστημιακό δίπλωμα	57,1	66,7	96,4	66,9	82,8
Συνδεσιμότητα με αεροδρόμιο	9,1	73,1	26,4	15,5	100,0
Παρουσία διεθνών οργανισμών	1,1	6,4	95,5	0,9	0,0

Δ02: Κατάταξη και βαθμολογία Αθήνας, Δουβλίνου, Ουάσιγκτον, Σιγκαπούρης και Ζυρίχης στον δείκτη παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας ταλέντου και τους βασικούς υποδείκτες του
(The Global Talent Competitiveness Index 2018, INSEAD – The Addeco Group – Tata Communications, 2018)

* Συγκριτική βαθμολογία μεταξύ 90 πόλεων στην κλίμακα 0 – 100, όπου το 100 αντιστοιχεί στην πόλη με την καλύτερη επίδοση και το 0 στην πόλη με τη χειρότερη επίδοση.

μηνιαίο ενοίκιο. Η βαθμολογία είναι χαμηλή, πάντως, στη δαπάνη για Έρευνα και Ανάπτυξη, την παρουσία μεγάλων διεθνών επιχειρήσεων, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, την παρουσία σημαντικών πανεπιστημίων και τη χρήση κοινωνικών δικτύων, την παρουσία διεθνών οργανισμών, και, τέλος, τη συνδεσιμότητα με αεροδρόμιο (σε σχέση με πληθυσμό και διεθνείς διασυνδέσεις). Για να γίνει, συνεπώς, η Αθήνα ένας κόμβος Έρευνας και Τεχνολογίας όπου ζουν και εργάζονται άνθρωποι με υψηλές δεξιότητες, απαιτείται μια καταλληλότερη υποδομή, κοινωνική και οικονομική, που να εξυπηρετεί τις ανάγκες των ταλαντούχων ατόμων.

Η Αθήνα έχει υψηλή βαθμολογία όσον αφορά στα νοικοκυριά με ίντερνετ, την ποιότητα ζωής και περιβάλλοντος, τον αριθμό φοιτητών στα πανεπιστήμια, την προσωπική ασφάλεια, την πυκνότητα γιατρών, τις μηνιαίες δαπάνες και το μηνιαίο ενοίκιο. Η βαθμολογία είναι χαμηλή, πάντως, στη δαπάνη για Έρευνα και Ανάπτυξη, την παρουσία μεγάλων διεθνών επιχειρήσεων, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, την παρουσία σημαντικών πανεπιστημίων και τη χρήση κοινωνικών δικτύων, την παρουσία διεθνών οργανισμών, και, τέλος, τη συνδεσιμότητα με αεροδρόμιο.

Προφανώς, όλες αυτές οι βαθμολογίες είναι ενδεικτικές και δεν θα πρέπει να εκλαμβάνονται ως ακριβείς ενδείξεις των «προτερημάτων» κάθε πόλης. Ωστόσο, προσφέρουν μια αποτύπωση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων κάθε πόλης, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην κατάσταση ενός

οδικού χάρτη αναβάθμισης της πόλης. Βεβαίως, δεν είναι θέμα μόνο της τοπικής αυτοδιοίκησης ή μόνο του κράτους ή μόνο της επιχειρηματικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας. Πρόκειται για μια συλλογική προσπάθεια, όπου πρωτοβουλίες θα πρέπει να αφεθούν ελεύθερα να αναπτυχθούν. Και, βεβαίως, το μάρκετινγκ δεν μπορεί να δημιουργήσει κάτι που δεν υπάρχει στις καρδιές και το μυαλό των ανθρώπων που ζουν στην πόλη. Αυτό που έχει πάνω από όλα σημασία, είναι η πόλη να γίνει πόλος προσέλκυσης ανθρώπων απ' όλο τον κόσμο, όχι μόνο για την ποιότητα ζωής και το φθινό κόστος διαβίωσης, αλλά και τις οικονομικές ευκαιρίες που προσφέρονται στους κατοίκους της.

Σύμφωνα με τα πορίσματα της μελέτης, πρώτον, η κάθε πόλη είναι μοναδική και έχει τα δικά της δυνατά σημεία και τις δικές της αδυναμίες. Δεύτερον, το γεγονός ότι ορισμένες πόλεις είναι χαμηλά στην κατάταξη δεν σημαίνει ότι δεν έχουν δυνατότητες στην αγορά ταλέντου. Τρίτον, υπάρχουν μεγάλα περιθώρια εφαρμογής στρατηγικών κινήσεων και ανάληψης ανταγωνιστικών πρωτοβουλιών, εκ μέρους των εθνικών αρχών αλλά και της τοπικής αυτοδιοίκησης, στην προώθηση των πόλεων, αλλά και της χώρας ως σύνολο, στη δημιουργία συνθηκών που καθιστούν τη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ελκυστική στη διαβίωση ανθρώπων υψηλών δεξιοτήτων απ' όλο τον κόσμο.

Για να γίνει, συνεπώς, η Αθήνα ένας κόμβος Έρευνας και Τεχνολογίας όπου ζουν και εργάζονται άνθρωποι με υψηλές δεξιότητες, απαιτείται μια καταλληλότερη υποδομή, κοινωνική και οικονομική, που να εξυπηρετεί τις ανάγκες των ταλαντούχων ατόμων.

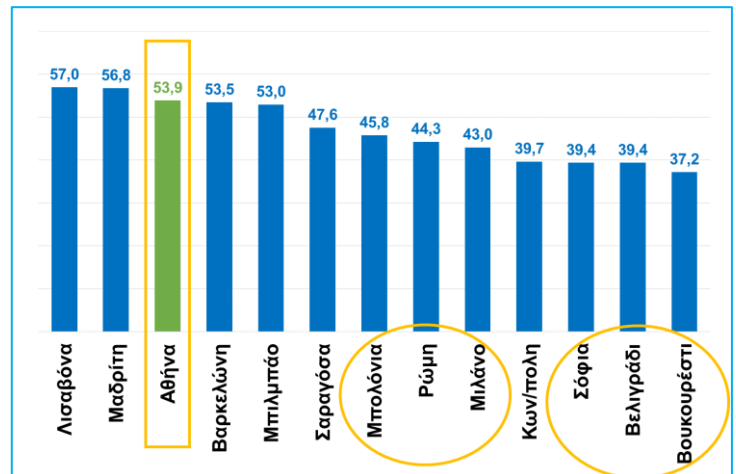
Οι πόλεις, κυρίως, γίνονται όλο και περισσότερο, πόλοι έλξης «ταλέντων», στο βαθμό που μπορούν να προσφέρουν υψηλή ποιότητα διαβίωσης και ευκαιρίες ανάπτυξης της προσωπικότητας του ατόμου, σε ένα διεθνικό και πολυπολιτισμικό περιβάλλον, ένα περιβάλλον ανοχής της διαφορετικότητας, και ένα περιβάλλον υψηλής τεχνολογικής οργάνωσης της κοινωνίας και της οικονομίας. Προφανώς, μια πόλη μπορεί να έχει υψηλή βαθμολογία σε μια ενότητα παραμέτρων, αλλά να υστερεί έναντι άλλων πόλεων που έχουν υψηλότερη σφαιρική επίδοση και αξιοποιούν καλύτερα τους διαθέσιμους πόρους στην ανταγωνιστικότητα ταλέντου. Κλασικό παράδειγμα η Σιγκαπούρη που, ενώ κατατάσσεται πρώτη στην ενότητα «ανάπτυξη» (λόγω πανεπιστημίων, κοινωνικών δικτύων, τεχνολογίας), δεν καταγράφει υψηλές βαθμολογίες στις υπόλοιπες ενότητες. Κλασικό παράδειγμα και η Αθήνα, που ενώ κατατάσσεται πρώτη στην ενότητα «συγκράτηση» (λόγω προσωπικής ασφάλειας, ιατρικής φροντίδας και κόστους διαβίωσης), δεν διαθέτει τα υπόλοιπα προαπαιτούμενα.

Στο διάγραμμα **Δ03**, παρουσιάζονται οι βαθμολογίες των πόλεων της Νότιας και Νοτιοανατολικής Ευρώπης, όπου η Αθήνα κατατάσσεται 3^η μετά τη Λισαβόνα και τη Μαδρίτη, ενώ προηγείται της Βαρκελώνης, του Μπιλμπάο και της Σαραγόσας. Οι ιταλικές πόλεις (Μπολόνια, Ρώμη, Μιλάνο) ακολουθούν σε χαμηλότερες θέσεις, με την Κωνσταντινούπολη, τη Σόφια, το Βελιγράδι, και το Βουκουρέστι να κλείνουν την κατάταξη. Άρα, σε περιφερειακό επίπεδο, η Αθήνα έχει όλες τις προϋποθέσεις να πρωταγωνιστήσει, αρκεί να ενισχυθούν οι παράμετροι που δίνουν μεγάλη ώθηση στις άλλες πόλεις.

Η Αθήνα έχει όλες τις προϋποθέσεις να πρωταγωνιστήσει, αρκεί να ενισχυθούν οι παράμετροι που δίνουν μεγάλη ώθηση στις άλλες πόλεις.

Οι πόλεις, κυρίως, γίνονται όλο και περισσότερο, πόλοι έλξης «ταλέντων», στο βαθμό που μπορούν να προσφέρουν υψηλή ποιότητα διαβίωσης και ευκαιρίες ανάπτυξης της προσωπικότητας του ατόμου, σε ένα διεθνικό και πολυπολιτισμικό περιβάλλον, ένα περιβάλλον ανοχής της διαφορετικότητας, και ένα περιβάλλον υψηλής τεχνολογικής οργάνωσης της κοινωνίας και της οικονομίας.

Δ03: Συνολική βαθμολογία* στον δείκτη παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας ταλέντου σε επιλεγμένες πόλεις της Νότιας και Νοτιοανατολικής Ευρώπης ([The Global Talent Competitiveness Index 2018](#), INSEAD – The Addeco Group – Tata Communications , 2018)

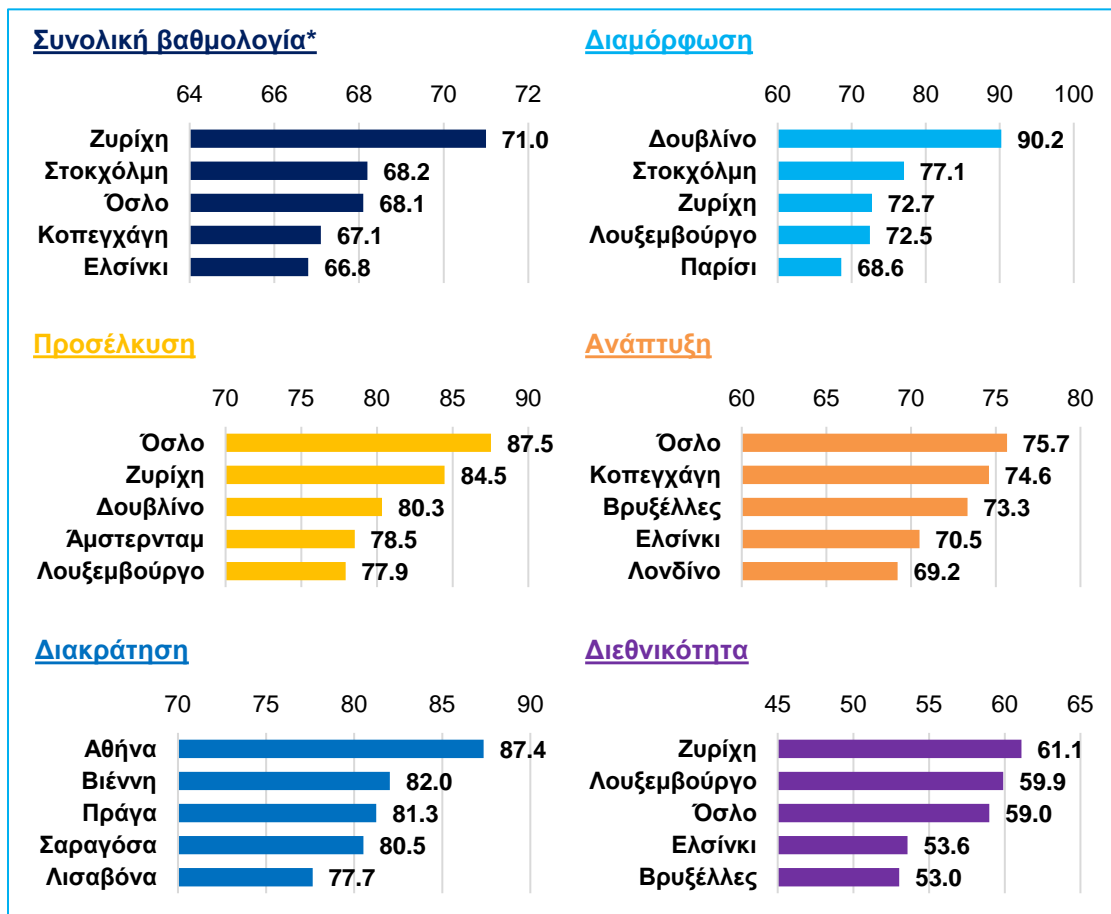
* Συγκριτική βαθμολογία μεταξύ 90 πόλεων στην κλίμακα 0 – 100, όπου το 100 αντιστοιχεί στην πόλη με την καλύτερη επίδοση και το 0 στην πόλη με τη χειρότερη επίδοση.

Τέλος, στο διάγραμμα Δ04, αναφέρεται η βαθμολογία των 5 πρώτων πόλεων στη συνολική κατάταξη και την κατάταξη κατά ενότητα παραμέτρων. Παρατηρείται ότι οι πόλεις που έχουν κατά κανόνα την υψηλότερη βαθμολογία είναι οι Σκανδιναβικές, ενώ ακολουθούν και οι πόλεις της Βόρειας και Κεντρικής Ευρώπης (Δουβλίνο, Ζυρίχη, Παρίσι, Άμστερνταμ, Λουξεμβούργο, Βρυξέλλες, Λονδίνο, κ.ά.), παρόλο που κάθε πόλη, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, είναι μοναδική. Προφανώς, όμως, πόλεις με υψηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ, και αυτό ισχύει και για τις πόλεις εκτός Ευρώπης, έχουν σχετικά υψηλή συνολική βαθμολογία, χωρίς αυτό να έχει καθολική εφαρμογή.

Στην ανάλυση περιλαμβάνονται και επιμέρους αξιολογήσεις για 3 πόλεις που γίνονται καινοτομικά όλο και ανταγωνιστικότερες, με άξονα την πολυπολιτισμικότητα. Πρόκειται για την Αιντχόβεν στην Ολλανδία, την Κοπεγχάγη στη Δανία και το Μπιλμπάο στην Ισπανία.

Αιντχόβεν: Η πόλη είναι η ολλανδική πρόταση για τη δημιουργία ενός κόμβου υψηλής τεχνολογίας, κάτω από την ομπρέλα ενός αναπτυξιακού οργανισμού με την ονομασία Brainport. Σε ένα πληθυσμό 762 χιλ. ανθρώπων, το εργατικό δυναμικό αποτελείται από 404 χιλ., με το 45% να είναι γυναίκες, το 35% να είναι άνθρωποι υψηλών δεξιοτήτων, τον 1 στους 5 να ασχολείται στην τεχνολογία ή στην πληροφορική/επικοινωνίες. Η πόλη έχει γίνει πόλος έλξης εταιριών που ασχολούνται με τεχνολογικές εφαρμογές/πληροφορική, με το 42% των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στην Ολλανδία να προέρχεται από την περιοχή του Αιντχόβεν. Στην πόλη ζουν και εργάζονται 45 χιλ. ξένοι (μεταξύ τους 29 χιλ. Ευρωπαίοι και 9 χιλ. Ασιάτες). Όλοι αυτοί οι ξένοι με ταλέντο αισθάνονται ευπρόσδεκτοι στην πόλη, καθώς γίνεται μια προσπάθεια κατανόησης των διαφορετικών πολιτισμικών τάσεων, η πόλη προσφέρει υψηλό επίπεδο διαβίωσης, το τοπικό εκπαιδευτικό σύστημα προσπαθεί να ικανοποιήσει τις πολιτισμικές ανάγκες

Δ04: Βαθμολογία 5 πρώτων ευρωπαϊκών πόλεων στον δείκτη παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας ταλέντου και τους βασικούς υποδείκτες του ([The Global Talent Competitiveness Index 2018](#), INSEAD – The Addeco Group – Tata Communications, 2018)

* Συγκριτική βαθμολογία μεταξύ 90 πόλεων στην κλίμακα 0 – 100, όπου το 100 αντιστοιχεί στην πόλη με την καλύτερη επίδοση και το 0 στην πόλη με τη χειρότερη επίδοση.

του μη ολλανδικού πληθυσμού, και οι τοπικές αρχές να διευκολύνουν την ενσωμάτωση των ξένων στην τοπική κοινωνία (συμμετοχή σε αθλητικές λέσχες και διεθνή δίκτυα, διευκόλυνση συζύγων να σπουδάζουν ή να βρουν δουλειά, κ.ο.κ.). Η διδασκαλία των Αγγλικών ξεκινά από την ηλικία των 4 ετών, ενώ η πολυπολιτισμικότητα είναι κυρίαρχη παράμετρος στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση και τα πανεπιστήμια στην περιοχή του Αιντχόβεν.

Κοπεγχάγη: Οι Δανοί ήταν πάντα ανοιχτοί σε ξένες εθνικότητες, και με τη Δανία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κοπεγχάγη έγινε πόλος έλξης άλλων Ευρωπαίων. Σήμερα, το 12% του πληθυσμού είναι ευρωπαϊκής και ασιατικής προέλευσης. Το Επιχειρηματικό Κέντρο Κοπεγχάγης ενθαρρύνει τις τοπικές επιχειρήσεις να εφαρμόζουν πολιτικές ανθρώπινου κεφαλαίου που προωθούν την ανάπτυξη υψηλών δεξιοτήτων και καλύπτουν την ανάγκη για πολυπολιτισμικότητα. Ο οργανισμός προώθησης επενδύσεων –Copenhagen Capacity- προσελκύει ανθρώπους με υψηλές δεξιότητες, ιδίως στην πληροφορική και στις μηχανολογικές ειδικότητες. Ο οργανισμός Wonderful Copenhagen, επίσης, αυξάνει συνολικά την ελκυστικότητα της Κοπεγχάγης ως τόπου διαμονής υψηλής διαβίωσης και κόμβου ανθρώπων με υψηλές δεξιότητες. Ο θεσμός του Nordic Talent Ambassador προσελκύει ταλέντα από τις υπόλοιπες σκανδιναβικές χώρες, ενώ το πρόγραμμα Danish Youth Goodmill Ambassadors προσπαθεί να κρατήσει στη χώρα ξένους φοιτητές που τελειώνουν πανεπιστήμια στη Δανία.

Μπιλμπάο: Η πόλη γνώρισε τη διεθνή αναγνώριση όταν έγινε τουριστικός προορισμός μέσω της κατασκευής του εμβληματικού αρχιτεκτονικά Μουσείου Γκούγκενχάιμ. Σήμερα η πόλη είναι μια από τις πιο ανοιχτές πόλεις στον κόσμο όσον αφορά στη διαφορετικότητα των ανθρώπων. Η πόλη εφαρμόζει τη στρατηγική Be Basque, από το 2013, συνδυάζοντας την προώθηση της βασκικής κουλτούρας και γλώσσας ως μιας αυθεντικής εμπειρίας, με τη προσέλκυση τουριστών, επενδύσεων, καλλιτεχνικών εκδηλώσεων και ανθρώπων με ταλέντο μέσω ενός ενεργού online δικτύου πληροφόρησης για επαγγελματικές ευκαιρίες

στην πόλη του Μπιλμπάο (όπως το Be Basque Talent Network). Το 2015 δημιουργήθηκε το Be Basque Dual Career Centre, με σκοπό την προσέλκυση ανθρώπων με υψηλές δεξιότητες από τις επιχειρήσεις της περιοχής, καθώς και την πολιτισμική ενσωμάτωση των ανθρώπων που μετακομίζουν στην πόλη από το εξωτερικό.

Όλα τα παραπάνω είναι πρωτοβουλίες πόλεων που θέλουν να προσελκύσουν και να ενσωματώσουν στην ντόπια κοινωνική και οικονομική ζωή ανθρώπους που με τις δεξιότητές τους θα συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη, επ' ωφελεία των ίδιων αλλά και της τοπικής κοινωνίας. Η Αθήνα δεν διαθέτει αντίστοιχη στρατηγική. Στο προσεχές διάστημα ο ΣΕΒ θα παρουσιάσει την πρότασή του για το πώς η Αθήνα και η Ελλάδα θα μπορούσε να γίνει ένα hub έρευνας και τεχνολογίας, ικανό να προσελκύσει νέους από όλο τον κόσμο με υψηλές δεξιότητες. Χρειάζονται και ευκαιρίες απασχόλησης υψηλού επιπέδου και ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον ανάπτυξης των δεξιοτήτων. Σταδιακά, όλα μπορούν να γίνουν αν προσελκύσουμε όχι μόνο επενδύσεις, αλλά και ανθρώπους που θέλουν να ζήσουν εδώ, όχι μόνο για την ποιότητα ζωής, αλλά και για τη δημιουργία επαγγελματικής καριέρας στη χώρα μας. Στο πλαίσιο αυτό, η ανάπτυξη των πανεπιστημίων και της καινοτομίας μπορούν να παίξουν καταλυτικό ρόλο. Επιπροσθέτως, για την προσέλκυση ταλαντούχων στελεχών από το εξωτερικό (εκπατρισμένων και αλλοδαπών), ορισμένες χώρες όπως, για παράδειγμα, η Πορτογαλία και η Κύπρος, προσφέρουν κίνητρα. Πιο συγκεκριμένα, η Πορτογαλία παρέχει για 10 έτη στα εκπατρισμένα στελέχη ενιαίο φόρο εισοδήματος 20% για τα εγχώρια εισοδήματα και 0% για εισοδήματα που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό. Επίσης, η Κύπρος προσφέρει φορολογική απαλλαγή για 10 έτη στα εκπατρισμένα στελέχη ύψους 50% για εισοδήματα που αποκτήθηκαν στην Κύπρο, εφόσον το ετήσιο εισόδημα υπερβαίνει τις €100 χιλ. ετησίως, ενώ για χαμηλότερα εισοδήματα προσφέρεται φοροαπαλλαγή 20% για 5 έτη.

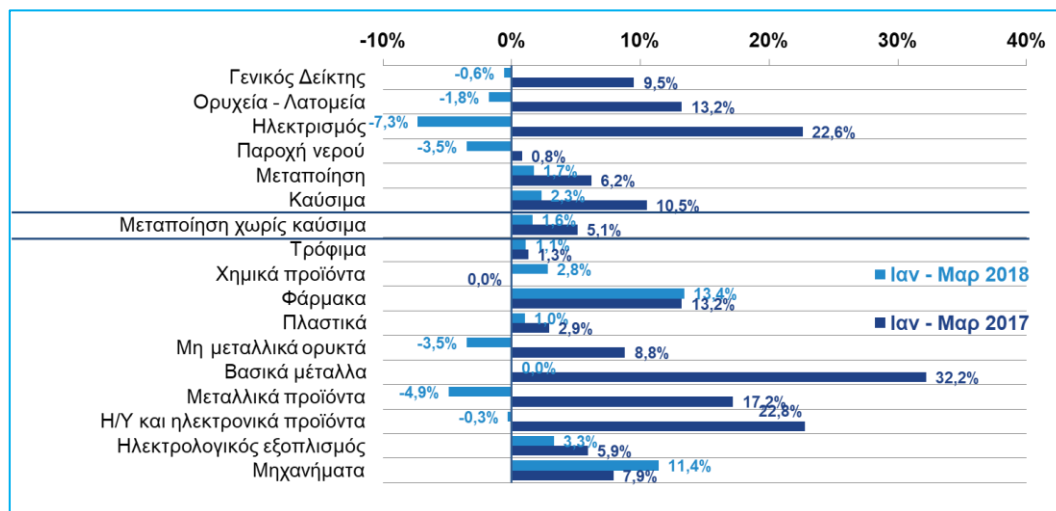
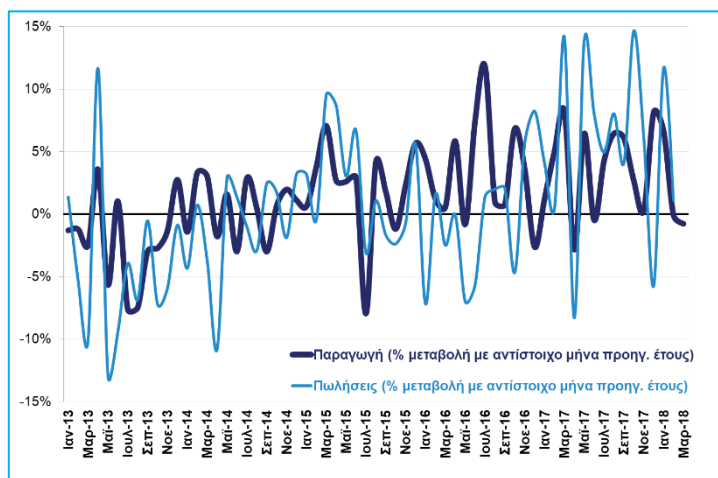
Οικονομικές εξελίξεις

Βιομηχανική παραγωγή: Μικρή υποχώρηση σημείωσε η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών τον Μάρτιο του 2018 (-0,8%) για δεύτερο συνεχόμενο μήνα, ως αποτέλεσμα κυρίως της επίδρασης βάσης, καθώς τον Μάρτιο του 2017 είχε αυξηθεί κατά +8,2% (**Δ05**), ακολουθώντας παράλληλα την κάμψη των επιχειρηματικών προσδοκιών στη βιομηχανία. Ωστόσο, παρά την εξασθένηση του Φεβρουαρίου (-0,1%) και του Μαρτίου (-0,8%) του 2018, η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών έχει ενισχυθεί σημαντικά από τις αρχές του 2017, ενώ το 1^ο τρίμηνο του 2018 εμφανίζει άνοδο +1,6%, επιπλέον αύξησης +5,1% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017. Η ανοδική αυτή τάση κατά το προηγούμενο διάστημα διαμορφώθηκε από την αυξημένη εξωτερική ζήτηση καθώς και την υλοποίηση μεγάλων κατασκευαστικών έργων. Με την ολοκλήρωση αυτών των έργων και καθώς μετριάζονται διεθνώς οι υψηλοί ρυθμοί αύξησης του 4ου τριμήνου 2017, ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής εξασθενεί, αλλά οι επιχειρηματικές προσδοκίες στη βιομηχανία κινούνται εκ νέου ανοδικά τον Απρίλιο. Επιπρόσθετα, ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών στη μεταποίηση (PMI), παρά τη μικρή κάμψη τον Απρίλιο του 2018 (στις 52,9 μονάδες, από 55,0 τον προηγούμενο μήνα), παρέμεινε σε επίπεδο αρκετά υψηλότερο από τις 50 μονάδες (όριο μηδενικής ανάπτυξης), καθώς

διατηρείται η αισιοδοξία των επιχειρήσεων για την εξέλιξη της δραστηριότητάς τους το επόμενο διάστημα.

Μεταξύ των κλάδων της μεταποίησης, κατά το πρώτο τρίμηνο του 2018, ιδιαίτερη δυναμική παρουσιάζουν η παραγωγή φαρμάκων (+13,4%) και μηχανημάτων (+11,4%), ενώ τα μεταλλικά προϊόντα και τα μη μεταλλικά ορυκτά είναι μεταξύ των κλάδων που εμφανίζουν μείωση, έπειτα από σημαντική αύξηση το αντίστοιχο διάστημα το 2017 (**Δ06**).

Δ05: Δείκτης παραγωγής και κύκλου εργασιών στη μεταποίηση χωρίς πετρελαιοειδή (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2018)

Δ06: Δείκτες βιομηχανικής παραγωγής σε βασικούς κλάδους (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2018)

Επενδύσεις στη βιομηχανία: Μικτή εικόνα για τις επενδύσεις στη βιομηχανία προκύπτει από τη σχετική έρευνα του IOBE την περίοδο Μαρτίου – Απριλίου 2018, με τις επιχειρήσεις να εμφανίζονται περισσότερο συγκρατημένες σε σύγκριση με την προηγούμενη έρευνα του Οκτωβρίου – Νοεμβρίου 2017. Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας, εκτιμάται ότι οι επενδυτικές δαπάνες στη μεταποίηση αυξήθηκαν κατά +2%, ενώ προβλέπεται να μειωθούν κατά -2,4% το 2018. Η πρόβλεψη αυτή είναι σημαντικά αναθεωρημένη προς τα κάτω σε σύγκριση με την πρώτη πρόβλεψη για αύξηση +15,4% το 2018, όπως είχε προκύψει από την αντίστοιχη έρευνα του Οκτωβρίου – Νοεμβρίου 2017.

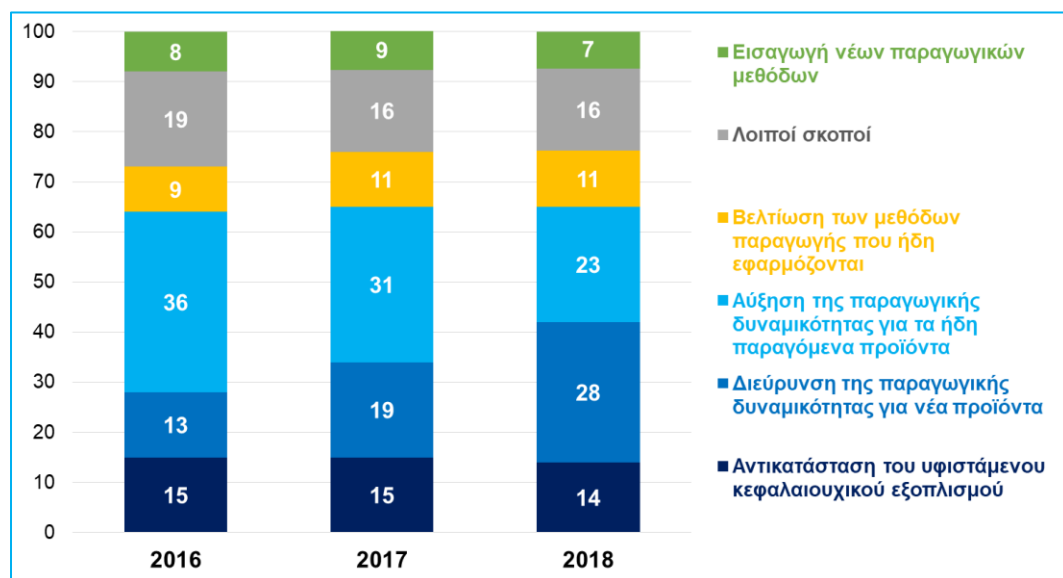
Ειδικότερα, σύμφωνα με τα νέα στοιχεία του IOBE, στους περισσότερους μεταποιητικούς κλάδους η επενδυτική δραστηριότητα διευρύνθηκε το 2017, χωρίς όμως να λείπουν και σημαντικοί κλάδοι στους οποίους, σύμφωνα με την τελευταία εκτίμηση των επιχειρήσεων, η επενδυτική δραστηριότητα μειώθηκε σημαντικά.

Συγκεκριμένα, από τις βασικές βιομηχανίες, στον κλάδο Μη Μεταλλικών Ορυκτών και τα Χημικά σημειώνεται άνοδος +4,5% και +6,4% αντίστοιχα, ενώ στα Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων κατέγραψαν άνοδο των επενδυτικών δαπανών το 2017, κατά +44,7%, όπως και στη βασική μεταλλουργία (+15%) και τον Μηχανολογικό εξοπλισμό (+75%). Αντίθετα, η επενδυτική δαπάνη εκτιμάται ότι μειώθηκε το 2017 στην Ένδυση –

Υπόδηση (-50%), την Κλωστοϋφαντουργία (-18,6%), τις Ηλεκτρικές μηχανές & συσκευές (-7%) και τα Διυλιστήρια (-56%).

Αναφορικά με το 2018, από την έρευνα του IOBE προκύπτει ότι οι επενδυτικές δαπάνες προβλέπεται να μειωθούν κατά -2,4%. Παρόλα αυτά, η τάση είναι θετική στους περισσότερους κλάδους. Πιο αναλυτικά, σχετικά ανοδικά αναμένεται να κινηθούν οι επενδύσεις το 2018 στα Τρόφιμα– Ποτά – Καπνός (+11,6%), τα Χημικά (+44%) και τα Μη Μεταλλικά Ορυκτά (+22,9%). Στον κλάδο Ένδυσης – Υπόδησης αναμένεται διπλασιασμός των επενδυτικών δαπανών, ενώ θετική είναι η αναμενόμενη μεταβολή και στην Κλωστοϋφαντουργία (+16%). Από τις λοιπές βιομηχανίες, οι νέες προβλέψεις καταλήγουν σε μείωση της επενδυτικής δραστηριότητας το 2018 σε σχέση με το 2017 κατά -19,5%, κυρίως λόγω των δυσμενών προβλέψεων στον κλάδο των Διυλιστηρίων (-57%), διαμορφώνοντας έτσι την πτωτική τάση στο σύνολο των επενδυτικών δαπανών στη μεταποίηση.

Επιπλέον, προκύπτει ότι οι ελληνικές βιομηχανίες το 2018 δεν προτίθενται να μεταβάλλουν σημαντικά τις βασικές προτεραιότητές τους στο επενδυτικό τους μείγμα σε σύγκριση με το 2017 (**Δ07**). Συγκεκριμένα, η κύρια προτεραιότητα είναι οι δαπάνες για διεύρυνση της παραγωγικής δυναμικότητας για νέα προϊόντα (28%) και ακολουθούν οι δαπάνες για αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας για τα ήδη παραγόμενα προϊόντα (23%) και για αντικατάσταση του υφιστάμενου κεφαλαιουχικού εξοπλισμού (14%). Στις

Δ07: Κατανομή Επενδύσεων ανάλογα με το σκοπό τους (% συνόλου δαπάνης) (IOBE, Μάι. 2018)

τελευταίες θέσεις παρέμειναν οι επενδύσεις που αφορούν σε βελτίωση των μεθόδων παραγωγής που ήδη εφαρμόζονται (11%) και σε εισαγωγή νέων παραγωγικών μεθόδων (7%).

Αγορά εργασίας: Το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε σε 20,8% τον Φεβρουάριο του 2018, έναντι 22,6% τον Φεβρουάριο του 2017, ωστόσο ήταν οριακά αυξημένο σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2018 (20,7%). Ο ρυθμός μείωσης της ανεργίας παρουσιάζει κόπωση από τον Σεπτέμβριο του 2017 (Δ08), ακολουθώντας εν μέρει την εποχικότητα των προηγούμενων ετών, ενώ η έναρξη της τουριστικής περιόδου αναμένεται να τονώσει την απασχόληση τους επόμενους μήνες. Ήδη, τον Απρίλιο 2018 ο ρυθμός αύξησης των καθαρών προσλήψεων ενισχύθηκε σημαντικά (+100,2 χιλ. θέσεις), οδηγώντας το ισοζύγιο προσλήψεων – αποχωρήσεων κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2018 (+155,8 χιλ. θέσεις) στο υψηλότερο επίπεδο από το 2001.

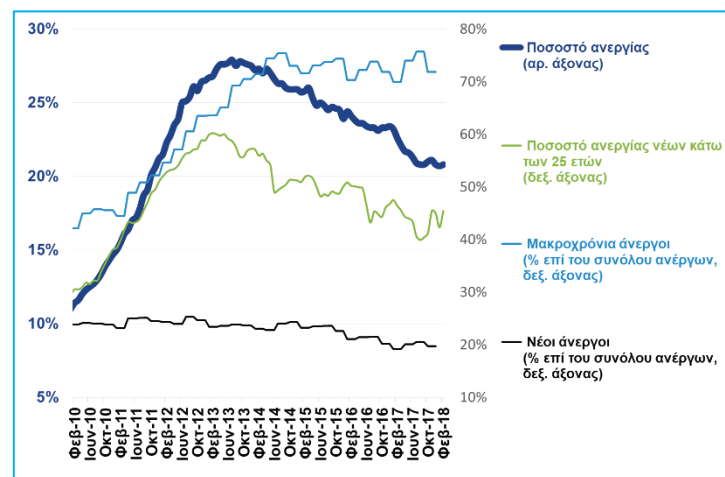
Πιο αναλυτικά, σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας εργατικού δυναμικού, τον Φεβρουάριο του 2018 οι απασχολούμενοι αυξήθηκαν κατά 33,6 χιλ. άτομα σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2017 (+0,9%) και μειώθηκαν κατά 14,2 χιλ. άτομα σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2018 (-0,4%). Παράλληλα, οι άνεργοι ανήλθαν σε 978,1 χιλ., έναντι 1.080,4 χιλ. τον Φεβρουάριο του 2017 και 980,1 χιλ. τον Ιανουάριο του 2018, ενώ η οριακή αύξηση του ποσοστού ανεργίας τον Φεβρουάριο του 2018 σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, οφείλεται κυρίως στη μείωση του εργατικού δυναμικού κατά -16,2 χιλ. άτομα.

Πάντως, το ποσοστό ανεργίας των νέων παραμένει σε ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο (45,4%, έναντι 46,4% τον Φεβρουάριο του 2017), ενώ, σε περιφερειακή ανάλυση, τα μεγαλύτερα ποσοστά εμφανίζονται στην Ήπειρο και Δυτική Μακεδονία (25,9%), Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιόνιων Νήσων (21,4%) και η Αττική (21,1%). Αντίθετα, η Κρήτη παρουσιάζει το μικρότερο ποσοστό ανεργίας (16,6%).

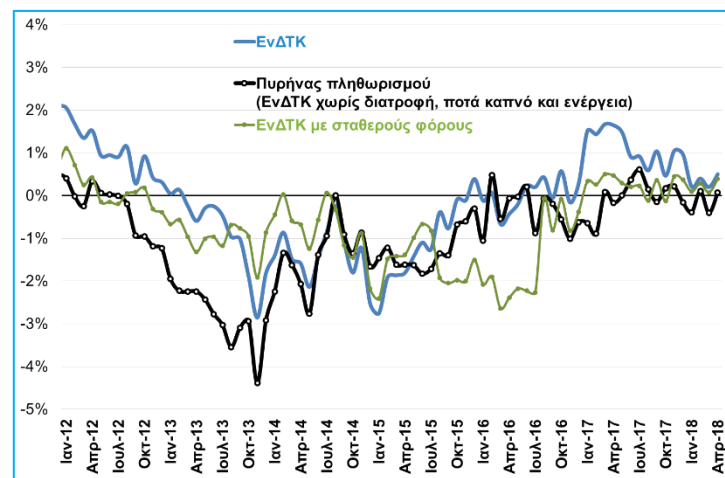
Τιμές: Μηδενικός ήταν ο πληθωρισμός τον Απρίλιο 2018, ενώ συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2018, ο δείκτης τιμών εμφανίζει οριακή πτώση (-0,1%), έναντι αύξησης +1,5% το αντίστοιχο διάστημα το 2017.

Η εξέλιξη αυτή οφείλεται αφενός στην αποδυνάμωση της εσωτερικής ζήτησης, ιδίως κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2017 και αφετέρου στην εξασθένηση της επίδρασης που άσκησε στις τιμές η αύξηση του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα ποτά και τον καπνό το 2016 και το 2017 αντίστοιχα. Οι μεγαλύτερες μειώσεις τιμών, κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2018 καταγράφονται στα έπιπλα και τον οικιακό εξοπλισμό (-2%), τη στέγαση (-1,5%) και τη διασκέδαση (-1,4%), ενώ στα τρόφιμα και τα μη αλκοολούχα ποτά οι τιμές υποχώρησαν κατά -1% (Δ09).

Δ08: Εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας
(ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Φεβ. 2018)

Δ09: Πυρήνας πληθωρισμού και εναρμονισμένος ΔΤΚ με σταθερούς φόρους (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2018)

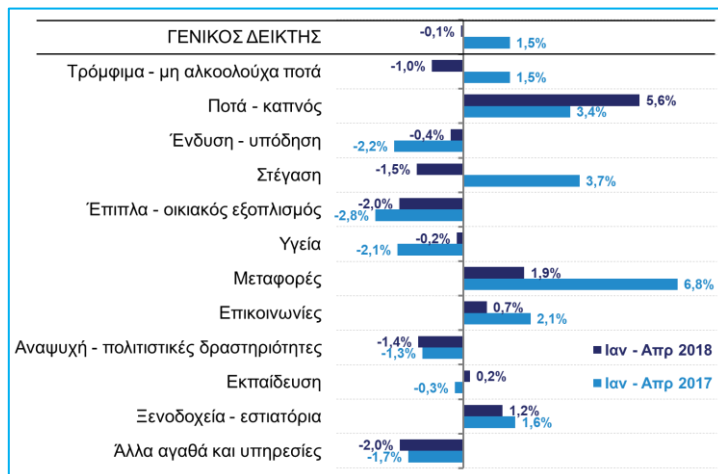

Σημειώνεται, πάντως, ότι ο πυρήνας πληθωρισμού ήταν οριακά θετικός τον Απρίλιο του 2018 (+0,1%), όπως και η μεταβολή του δείκτη τιμών με σταθερούς φόρους (+0,4%), καταδεικνύοντας ανάκαμψη της ζήτησης στην οικονομία, ιδίως στον τομέα των υπηρεσιών (Δ10), η οποία συμπίπτει με την έναρξη της τουριστικής περιόδου και την αναμενόμενη τόνωση της απασχόλησης, της ζήτησης και των τιμών το επόμενο διάστημα.

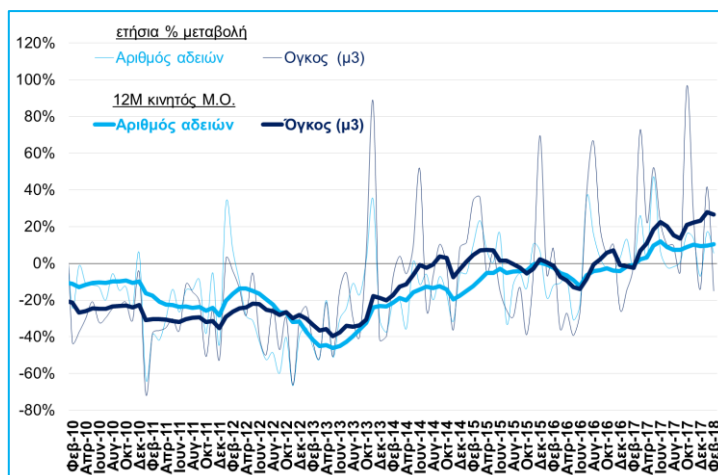
Οικοδομική δραστηριότητα: Κάμψη σημείωσε τον Φεβρουάριο του 2018 ο όγκος των αδειών ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας (-15%), ωστόσο συνολικά κατά το δίμηνο Ιαν – Φεβ 2018 η μεταβολή παρέμεινε θετική, με την ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα να καταγράφει αύξηση κατά +12,1% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά +14,3% στην επιφάνεια και κατά +5,8% στον όγκο, ενώ η τάση που έχει διαμορφωθεί από το 2017 είναι ανοδική (Δ11). Σημειώνεται ότι το 2017 η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα σημείωσε άνοδο (+8,7% στον αριθμό των αδειών, +18,2% στην επιφάνεια και +19,4% στον όγκο) για πρώτη φορά, μετά από εννέα έτη πτώσης.

Εκτέλεση κρατικού προϋπολογισμού: Η εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού τον Απρίλιο 2018 καταγράφει μια δυναμική πορεία των εσόδων προ επιστροφών φόρων, και μετά την αφαίρεση τόσο των εσόδων από αποκρατικοποιήσεις όσο και από την πληρωμή μερίσματος και ANFA/SMP εκ μέρους της Τράπεζας της Ελλάδος, (Δ12). Σε συνδυασμό με τη διατήρηση των εσόδων του ΠΔΕ άνω των επιπέδων του 2017, λόγω της μεγάλης αύξησης τους τον προηγούμενο μήνα, αλλά και τη διατήρηση της μεγάλης υποχώρησης των δαπανών από αναλήψεις χρεών τρίτων και φορέων της γενικής κυβέρνησης η οποία καταγράφεται από τις αρχές του έτους (Δ13), διασφαλίζεται σταθερά η υπέρβαση του στόχου για το πρωτογενές αποτέλεσμα (€2,33 δισ. χωρίς την αφαίρεση των εσόδων αποκρατικοποιήσεων και της ΤτΕ έναντι €1,7 δισ. πέρυσι και στόχου στο 4μηνο του 2018 €374 εκατ.). Η εξέλιξη αυτή καταγράφεται παρά την αύξηση των πρωτογενών δαπανών, πλην των

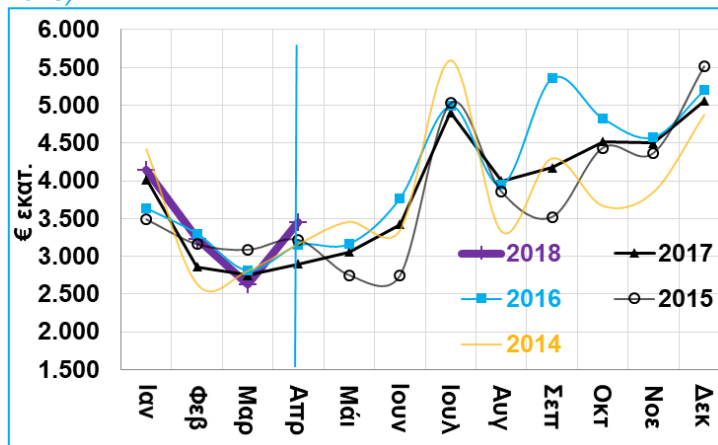
Δ10: Δείκτης τιμών καταναλωτή κατά κατηγορία αγαθών και υπηρεσιών (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2018)

Δ11: Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα, ετήσια % μεταβολή (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2018)

Δ12: Εκτέλεση κρατικού προϋπολογισμού – έσοδα προ επιστροφών φόρου και μετά την αφαίρεση εσόδων αποκρατικοποιήσεων και πληρωμών ΤτΕ (Υπ. Οικ. Απρ. 2018)

Ισοζύγιο κ.π. (*)	Ιανουάριος - Απρίλιος					
	2017	2018	Δ %	Στόχος ***	Δ€ με στόχο	Δ % με στόχο
€ εκατ.						
Έσοδα προ επιστροφών φόρου τ.π. (*)	13.786	14.763	7,1%	13.858	905	6,5%
Επιστροφές φόρων	1.362	1.303	-4,3%	1.093	210	19,2%
Έσοδα ΠΔΕ	742	1.092	47,2%	500	592	118,4%
Πρωτ. δαπάνες τ.π. πλην τόκων (**)	12.214	12.543	2,7%	12.728	-185	-1,5%
Δαπάνες άμυνας, ανάληψης χρεών κλπ	825	135	-83,6%	148	-13	-8,8%
Δαπάνες ΠΔΕ	535	504	-5,8%	1.060	-556	-52,5%
Πρωτογενές αποτέλεσμα κ.π.(*)	-309	1.371	-543,1%	-586	1.957	-433,7%
Ισοζύγιο κ.π. (*)	-3.177	-870	-72,6%	-2.726	1.856	-168,1%

**Δ13: Εκτέλεση
κρατικού
προϋπολογισμού**
(Υπ. Οικ. Απρ. 2018)

(*) Έχουν αφαιρεθεί € 35εκατ. έσοδα αποκρατικοποιήσεων και από τον στόχο, και αντίστοιχα €956 εκατ. το 2016. Επίσης, έχουν αφαιρεθεί €314 εκατ. από ANFA/SMP όπως και πληρωμή €6144 εκατ. μέρισμα της ΤτΕ, και αντίστοιχα €345 ANFA/SMP για το 2016 καθώς και το μέρισμα της ΤτΕ €734 εκατ. (**) Έχουν αφαιρεθεί οι δαπάνες για καταπτώσεις εγγυήσεις, ανάληψη χρέους και άμυνα και από το στόχο ώστε να συνεχίσει η συγκρισιμότητα των στοιχείων με τα προηγούμενα έτη.

τόκων και των δαπανών άμυνας και ανάληψης χρεών φορέων της γενικής κυβέρνησης, σε σχέση με το 4μηνο του 2017, και που σε κάθε περίπτωση παραμένουν κάτω των στόχων του προϋπολογισμού. Αναμένεται, με τη δημοσίευση των οριστικών στοιχείων εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το 4μηνο 2018 να καταγραφεί και η πηγή αύξησης των εσόδων.

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

€368 δισ.
67% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

€60 δισ.
51% συνόλου*

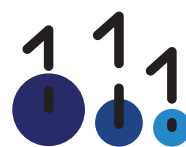
ΠΩΛΗΣΕΙΣ

€62 δισ.
43% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ

€2,4 δισ. **
30% συνόλου**

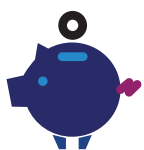
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

190.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ

€4,8 δισ.
20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

€2,1 δισ.
20% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ

€0,8 δισ.
29% συνόλου****

* 20.500 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2015 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων
και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation
of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
T: +32 (0) 2 662 26 85
E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

